

Rok szkolny 2021/2022

Przedmiotowy system oceniania z historii dla klas IV-VIII

Cele przedmiotowego systemu oceniania

1. Informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i rozwoju umiejętności.
2. Motywowanie ucznia do pracy nad rozwojem własnych zainteresowań humanistycznych.
3. Wspieranie ucznia w dążeniu do sukcesu.
4. Dawanie uczniowi poczucia bezpieczeństwa przez jasno określone kryteria wymagań i kryteria oceniania.
5. Ocena ma dostarczyć rodzicom i nauczycielom rzetelnej informacji o specjalnych uzdolnieniach, postępach i trudnościach w nauce.

Cele edukacyjne

1. Zainteresowanie uczniów przeszłością.
2. Dostarczenie wiedzy, która umożliwi ukształtowanie poprawnych wyobrażeń o życiu w przeszłości, zrozumienie natury ludzkiej i motywów postępowania minionych pokoleń.
3. Pomoc w zrozumieniu złożoności współczesnego świata i odnalezieniu w nim własnego miejsca.
4. Rozwijanie poczucia przynależności do rodziny, społeczności lokalnej, grupy etnicznej, religijnej, narodu, państwa, społeczności europejskiej i światowej.
5. Umożliwienie uczniom zrozumienia innych ludzi i społeczeństw; kształtowanie szacunku i przywiązania do własnego państwa i rodzimej kultury, zarazem szacunku i tolerancji dla innych państw i kultur.
6. Dostarczenie wzorców osobowych z przeszłości, wprowadzenie uczniów w świat wartości ogólnoludzkich sprzyjających wychowaniu prawego człowieka, aktywnego i świadomego swych praw i obowiązków obywatela.

Ogólne zasady oceniania uczniów

Wymagania edukacyjne wynikające z realizowanego programu nauczania w danej klasie są prezentowane na początku każdego roku szkolnego.

Wymagania edukacyjne formułowane są w oparciu o podstawę programową oraz program Klasy IV - VIII – Nowa Era „Wczoraj i dziś”

1. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczyciela postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności oraz jego poziomu w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej i realizowanych w szkole programów nauczania, opracowanych zgodnie z nią.
2. Nauczyciel: - informuje ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych oraz o postępach w tym zakresie;
  - motywuje ucznia do dalszych postępów w nauce;
  - dostarcza rodzicom informacji o postępach, trudnościach w nauce oraz specjalnych uzdolnieniach ucznia.
  - udziela uczniowi pomocy w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju;
3. Każdy uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami sprawiedliwości. Oceniając, nauczyciel bierze

pod uwagę możliwości intelektualne ucznia, jego zaangażowanie, wkład pracy oraz zalecenia Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.

4. Na wniosek ucznia lub jego rodziców nauczyciel uzasadnia ustaloną ocenę w sposób określony w Statucie Szkoły.

5. Sprawdzone i ocenione pisemne prace pisemne są udostępniane do wglądu rodzicom w sposób określony w Statucie Szkoły.

6. Szczegółowe warunki i zasady wewnątrzszkolnego oceniania określa Statut Szkoły.

Kryteria oceniania poszczególnych obszarów aktywności

1. Ocenie przedmiotowej podlegają czynności uczniów takie jak:

- prace diagnozujące, testy śródroczne/ roczne, prace klasowe, sprawdziany, kartkówki, odpowiedzi ustne, ćwiczenia wykonywane na lekcji, zadania domowe, zadania dla chętnych, prace dodatkowe, projekty oraz szczególne osiągnięcia/udział w konkursach.

2. Osiągnięcia edukacyjne ucznia są sprawdzane w następujący sposób:

a. Prace diagnozujące, testy śródroczne.

b. Prace pisemne:

- prace klasowe(testy) (45 – min.) ze zrealizowanego działu programowego po uprzednim powtórzeniu, zapowiedziane z tygodniowym wyprzedzeniem

- sprawdziany (30 – 45 min.) obejmujące ostatnie tematy zajęć lub wiadomości i umiejętności będące fragmentem określonej całości;

- kartkówki (10 – 15 min.) nie muszą być zapowiadane, obejmują wiadomości z trzech ostatnich tematów

e. Odpowiedzi uczniów zapowiedziane i niezapowiedziane,

f. Praca w klasie: indywidualne i grupowe, oparte na celach pojedynczych lekcji, szczegółowych wymaganiach z danego zakresu,

g. Prace domowe, oparte na celach pojedynczych lekcji, szczegółowych wymaganiach z danego zakresu,

h. Aktywność na lekcji.

3. Prace pisemne:

- są obowiązkowe,

- są udostępnione do wglądu uczniom po ich sprawdzeniu (do 2 tygodni) i omawiane na lekcji,

- są udostępniane do wglądu rodzicom zgodnie z zasadami zawartymi w statucie,

- są przechowywane w teczkach do końca roku szkolnego

4. Uczeń nieobecny:

- W razie nieobecności na kilku ostatnich lekcjach uczeń nie jest pytany z materiału, który wówczas został omówiony i może być zwolniony z pisania pracy pisemnej z danego materiału, ale musi ją napisać do dwóch tygodni od powrotu do szkoły po zapoznaniu się z wymaganiami.

- W razie nieobecności w dniu przedstawienia prezentacji lub wykonania danej pracy uczeń musi wywiązać się z tego zadania w ustalonym z nauczycielem terminie nie później niż w ciągu 2 tygodni po ustaniu nieobecności.

5. *Prace ucznia:*

a) Prace klasowe(testy) przeprowadza się w formie pisemnej, a ich celem jest sprawdzenie wiadomości i umiejętności ucznia z zakresu danego działu.

Przeprowadzane są po omówieniu określonej partii materiału np. jednego działu lub po zrealizowaniu tematycznej części z danego materiału.

b) Uczeń jest informowany o planowanej pracy klasowej z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem.

c) Przed każdą pracą klasową nauczyciel podaje ustnie lub pisemnie jej zakres programowy.

d) Każdą pracę klasową poprzedza lekcja powtórzeniowa, podczas której nauczyciel zwraca uwagę uczniów na najważniejsze zagadnienia z danego działu.

e) Praca klasowa, sprawdzian są obowiązkowe. Nie napisanie pracy klasowej, sprawdzianu skutkuje wpisaniem w tabeli ocen nieobecności (nb).

f) Zasada przeliczania punktów na stopień szkolny: Nauczyciel ustala ocenę każdorazowo zgodnie z ilością punktów, które uczeń mógł otrzymać na różnych poziomach wymagań lub wg następującej skali:

Prace pisemne (prace klasowe -sprawdziany, testy, kartkówki)

celujący 100%- 95%

bardzo dobry 94%-85%

dobry 84%-75%

dostateczny 74%-60%

dopuszczający 59%- 45%

niedostateczny 44%-0%

g) Po pracy klasowej następuje lekcja, na której uczniowie analizują odpowiedzi i poprawiają błędy.

h)Sprawdziany przeprowadza się w formie pisemnej, a ich celem jest sprawdzenie wiadomości i umiejętności ucznia z zakresu programowego obejmującego ostatnie tematy zajęć lub wiadomości będące fragmentem określonej całości.

I)Kartkówki przeprowadza się w formie pisemnej, a ich celem jest sprawdzenie wiadomości i umiejętności ucznia z zakresu programowego obejmującego 1–3 ostatnich jednostek lekcyjnych.

Nauczyciel nie ma obowiązku uprzedzania uczniów o terminie i zakresie programowym kartkówki.

Kartkówka jest tak skonstruowana, by uczeń mógł wykonać wszystkie polecenia w czasie nie dłuższym niż 15 minut. Kartkówki są traktowane jak odpowiedź ustna.

Uczeń ma prawo przystąpić do poprawy oceny (od niedostateczny do dobry) w terminie uzgodnionym z nauczycielem w ciągu dwóch tygodni od momentu oddania prac (odbywa się ona tylko raz).). Wpisywana jest

ocena wyższa. Poprawa odbywa się w formie pisemnej lub ustnej. W przypadku poprawy oceną najwyższą jest ocena bardzo dobra. Poprawa jest dobrowolna. Uczniowi, który odmówił poprawy, nauczyciel nie wyznacza innego terminu i zaznacza taka informację w dzienniku (n)

Sprawdzian i kartkówka jest oceniany w skali punktowej, a liczba punktów jest przeliczana na ocenę w zależności od poziomu wykonanych zadań lub wg skali zawartej w pkt. 5f.

6. Odpowiedź ustna obejmuje zakres programowy aktualnie realizowanego działu lub innych działów. Oceniając odpowiedź ustną, nauczyciel bierze pod uwagę:

- zgodność wypowiedzi z postawionym pytaniem,
- prawidłowe posługiwanie się pojęciami,
- zawartość merytoryczną wypowiedzi,
- sposób formułowania wypowiedzi.

Praca domowa jest pisemną lub ustną formą ćwiczenia umiejętności i utrwalania wiadomości zdobytych przez ucznia podczas lekcji.

- Pisemną pracę domową uczeń wykonuje w zeszytach przedmiotowych lub w formie zleconej przez nauczyciela.
- Przy wystawianiu oceny za pracę domową nauczyciel bierze pod uwagę samodzielność, poprawność i estetykę wykonania.
- Za całkowicie błędnie wykonaną pracę domową uczeń nie otrzymuje oceny niedostatecznej, ale nauczyciel tłumaczy dziecku poprawny sposób wykonania zadania, a uczeń ma obowiązek wykonać ją ponownie z uwzględnieniem uwag nauczyciela na kolejne zajęcia.
- za niewykonanie zadania domowego uczeń nie otrzymuje oceny niedostatecznej do dziennika.

Plusy i minusy:

- Uczeń otrzymuje plus (+) za: udzielanie częstych i poprawnych odpowiedzi, stosowanie wiedzy przedmiotowej w sytuacjach praktycznych, logiczne myślenie i wnioskowanie, wysiłek i wkład pracy.
- Uczeń otrzymuje minus (-) za niewłaściwą odpowiedź lub notoryczne niezainteresowanie lekcją objawiające się ciągłym uniemożliwianiem zdobywania wiedzy sobie i innym.
- Każde pięć plusów przelicza się na ocenę bardzo dobrą.
- Każde pięć minusów przelicza się na ocenę niedostateczną.

Prace dodatkowe obejmują dodatkowe zadania dla zainteresowanych uczniów (zadania dla chętnych), prace projektowe wykonane indywidualnie lub zespołowo, wykonanie pomocy naukowych, prezentacji. Oceniając ten rodzaj pracy, nauczyciel bierze pod uwagę m.in.:

- wartość merytoryczną pracy,
- estetykę wykonania,
- wkład pracy ucznia,
- sposób prezentacji,
- oryginalność i pomysłowość pracy.

7. Informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych oraz o postępach w tym zakresie przebiega następująco:

- Każda ocena z pracy pisemnej jest uzasadniona przyznaną punktacją procentową, a w miarę potrzeb – dodatkowym ustnym lub pisemnym komentarzem do niej.
- Każda ocena za odpowiedź ustną jest uzasadniona ustnie na forum klasy, ze wskazaniem obszarów poprawnie wykonanych i umiejętności wymagających ćwiczenia.
- Nauczyciel przy wystawianiu oceny śródrocznej i rocznej w pierwszej kolejności bierze pod uwagę prace klasowe, sprawdziany, kartkówki, aktywność.

8. Nieprzygotowania

- W przypadku zdarzeń losowych uczeń ma prawo 2 razy w semestrze skorzystać z tzw. nieprzygotowania bez wyjaśniania jego powodów.

b. Nieprzygotowania zgłasza się z miejsca ustnie na początku zajęć po sprawdzeniu listy obecności.

9. Szczególne osiągnięcia uczniów, w tym udział w konkursach przedmiotowych, szkolnych i międzyszkolnych, są oceniane zgodnie z zasadami zapisanymi w statucie.

10. Zeszyt jest własnością ucznia i ma być prowadzony czytelnie i starannie. Uczeń ma dbać o zapisywanie treści omawianych na lekcji oraz notowanie zadania domowego.

Kryteria oceniania osiągnięć uczniów

Aby uzyskać ocenę:

- **dopuszczającą** – uczeń powinien wykazać się znajomością elementarnej wiedzy, wyjaśniać z pomocą nauczyciela znaczenie podstawowych terminów historycznych, dokonywać opisów przeszłości i porównywać ją z teraźniejszością na podstawie materiałów ilustracyjnych;

- **dostateczną** – uczeń powinien posiadać podstawową wiedzę faktograficzną, czytać teksty ze zrozumieniem, dostrzegać związki teraźniejszości z przeszłością, opanować najprostsze umiejętności przedmiotowe, takie jak: dokonywanie oceny zdarzenia, opis, porównanie, określanie, w którym wieku

doszło do danego zdarzenia, porządkowanie wydarzeń w kolejności chronologicznej, odczytywanie daty wydarzenia z osi czasu;

- **dobrą** – uczeń powinien opanować wiedzę faktograficzną na poziomie ponadpodstawowym, wykazywać się aktywnością na lekcjach, wyrażać własną opinię, dostrzegać ciągłość rozwoju kulturalnego i cywilizacyjnego, integrować wiedzę uzyskaną z różnych źródeł, samodzielnie poszukiwać

informacji o swoim regionie i rodzinnej miejscowości, umiejętnie posługiwać się mapą, odczytywać wiadomości z wykresów i tabel;

- **bardzo dobrą** – uczeń musi wykazać się nie tylko dużą wiedzą, lecz także zrozumieniem procesów historycznych; powinien również samodzielnie wyciągać wnioski, ujmować treści historyczne w związki

przyczynowo -skutkowo , krytycznie odnosić się do wydarzeń z przeszłości oraz porównywać epoki i okresy;

- **celującą** – uczeń wykazuje się rozległą wiedzę historyczną, świadczącą o uzdolnieniach humanistycznych, ponadto wykazuje szczególne zainteresowanie przedmiotem. Osiąga sukcesy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych (np. w olimpiadach historycznych). Bierze czynny udział w życiu

szkoły, wykazuje się aktywną i prospołeczną postawą, np. pomagając słabszym koleżankom i kolegom

w nauce.

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych zawarte są w dokumencie - Zakres dostosowań wymagań edukacyjnych do potrzeb dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Formy aktywności podlegające ocenianiu

Na lekcjach historii oceniane będą:

- czytanie mapy i korzystanie z atlasu,

- czytanie ze zrozumieniem (tekstu z podręcznika),

analiza prostego tekstu źródłowego,

- posługiwanie się podstawowymi pojęciami z zakresu chronologii, obliczanie czasu wydarzeń, długości ich trwania, umieszczenie ich na taśmie czasu,
- umiejętność łączenia faktów, myślenia przyczynowo – skutkowego, porównania epok, ustrojów politycznych, społecznych i gospodarczych na przestrzeni dziejów,
- wykorzystanie ilustracji, filmu, nagrania audio jako źródła informacji (dokonanie opisu w formie ustnej lub pisemnej),
- umiejętność narysowania drzewa genealogicznego,
- wypowiedzi ustne,
- wypowiedzi pisemne (zadania domowe, wypracowania na tematy historyczne),
- sprawdziany pisemne (testy, sprawdziany, kartkówki),
- zaangażowanie i wkład pracy ucznia,
- udział w konkursach historycznych,
- konstruowanie prostych zagadek historycznych (krzyżówek, rebusów, szarad),
- praca w grupie rówieśniczej,
- prowadzenie zeszytu przedmiotowego i zeszytu ćwiczeń.
- niewerbalne wytwory pracy: album, słownik, mapa, plakat, słuchowisko.

Kryteria oceny wypowiedzi ustnych i pisemnych

Wypowiedzi pisemne

diagnoza, sprawdzian / test, kartkówka,
zadanie domowe, praca długoterminowa,
ćwiczenia

Uczeń:

- przedstawia przebieg wydarzeń w chronologicznym układzie,
- odtwarza i porządkuje wydarzenia,
- rozpoznaje i wyraża relacje czasowo – przestrzenne,
- dostrzega wydarzenia w kontekście przyczynowo – skutkowym,
- wskazuje podobieństwa i różnice: wydarzeń, przemian, zjawisk,
- buduje wypowiedź bogatą w realia historyczne, używa poprawnie pojęć historycznych,
- odróżnia: opinię od faktów historycznych; fikcję literacką od prawdy historycznej,
- odróżnia informacje istotne od mniej ważnych,
- dostrzega znaczenie dosłowne i przenośne,
- wyjaśnia znaczenie pojęć, wyrażeń na podstawie ich kontekstu,
- używa odpowiednich argumentów, zajmuje stanowisko, ocenia fakty,
- zauważa problem i potrafi go zdefiniować, znaleźć sposób rozwiązania i przedstawić tok swojego myślenia,
- integruje wiedzę z różnych dziedzin, źródeł,
- samodzielnie charakteryzuje określone elementy wiedzy – wydarzenia, postacie historyczne,
- odwołuje się do fragmentów tekstu celem budowania własnego komentarza,
- uzasadnia własne zdanie przez odwołanie się do tekstu i posiadanej wiedzy,
- korzysta z objaśnień pojęć, wyrażeń, symboli, skrótów,
- świadomie wyszukuje i przedstawia określone treści, odczytuje i korzysta z ilustracji, map, linii

chronologicznej, tabeli i innych środków,

- wybiera treści, które są mu potrzebne w pracy,
- aktywnie słucha i wykonuje własne notatki.

Wypowiedzi ustne

odpowiedź ustna, prezentacja,

aktywność na lekcji

Uczeń:

- wypowiada się poprawnie stosując terminy historyczne,
- przedstawia przebieg wydarzeń w chronologicznym układzie,
- stosuje słownictwo określające następstwo w czasie,
- buduje wypowiedź bogatą w realia historyczne,
- wypowiada się poprawnie na temat wydarzeń, postaci, faktów,
- używa odpowiednich argumentów, zajmuje stanowisko, ocenia fakty historyczne,
- wyraża własny punkt widzenia w przekonujący sposób,
- świadomie korzysta ze źródeł informacji, wiedzy o otaczającym go świecie,
- analizuje i ocenia wypowiedź przez zadawanie pytań,
- uczestniczy w rozmowie, dyskusji, szanuje opinie innych.

Wyszukiwanie i korzystanie z informacji

Źródła informacji: podręcznik, encyklopedia, słowniki, albumy, wydawnictwa multimedialne, środki masowego przekazu, tabele, ilustracje, mapy, schematy, linie chronologiczne, i inne

Uczeń:

- potrafi wyszukać informacje i wybrać najistotniejsze zagadnienia,
- korzysta ze źródeł informacji kierując się wskazanymi kryteriami,
- zdobyte informacje stosuje do rozwiązania problemów,
- stosuje wiadomości w działaniach typowych i nietypowych: porównuje, rozwiązuje, analizuje, ocenia, udowadnia, wartościuje, oblicza, □ integruje wiedzę z różnych przedmiotów, źródeł,
- próbuje / potrafi dokonywać oceny wiarygodności źródła informacji

Kryteria oceny pracy w grupie:

- zaangażowanie w pracę grupy
- realizacja wyznaczonego zadania
- pełnione funkcje i role
- rozumienie osobistej sytuacji w grupie
- umiejętności pracy w grupie
- umiejętność wyszukiwania informacji i dokonywanie ich selekcji,
- wykorzystanie różnorodnych pomocy.

Zadania domowe:

- wkład pracy, oryginalność, staranność, samodzielność, systematyczność

Dodatkowe prace pisemne, prace grupowe :

- właściwe wykorzystanie materiału historycznego do argumentacji.
- wzbogacenie pracy o fragmenty źródeł historycznych.

- właściwe stosowanie pojęć historycznych, dat.
- wzbogacenie pracy o własne przemyślenia, sądy, wnioski, poglądy.
- poprawność językowa; właściwy dobór słownictwa do wyrażanej treści.
- poprawność ortograficzna.
- zaznaczenie związków przyczynowo skutkowych

Postanowienia końcowe

1. We wszystkich kwestiach nieujętych w PSO obowiązują przepisy Statutu Szkoły Podstawowej nr 50 im. Emilii Plater w Gdańsku